

РИНОК ЗНАТЬ ЯК РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ

студентка гр. Мкмс-41/2с Каптілова В.І.,
к.е.н., ст. викладач Івашова Н.В.
Сумський державний університет (Україна)

Сучасні тенденції розвитку багатьох країн свідчать про те, що використання знань та інформації стає все більш актуальним для багатьох підприємств, організацій та країни в цілому. Високий рівень розвитку економіки зумовлюється якісним та достатнім володінням знань і використанням їх для покращення життєдіяльності суспільства та країни в цілому. Тобто якщо країна володіє недостатніми знаннями, то і її економіка знаходиться на низькому рівні, а якщо вона володіє знаннями і використовує їх для виробництва нової продукції, розвитку технологій, то економіка і країна буде економічно розвинута та конкурентоспроможна.

Ринок знань України є однією з рушійних сил інноваційного розвитку країни та основним ресурсом соціально-економічного розвитку. Інноваційний розвиток будь-якої країни багато в чому залежить від знань, які є основним продуктом на ринку знань.

Важливою частиною ставлення ринку знань є визначення його характеристик, переваг, можливостей розвитку для подальшого використання в діяльності підприємств, впровадження нових знаннеорієнтованих методів управління, способів ведення бізнесу.

Поняття ринку знань є достатньо новим, але протягом останніх років воно досліджувалося багатьма вченими. Ринок знань відрізняється від інших тим, що він як і інший ринок, формується ринковими відносинами, але основним товаром виступають знання. Тракувати поняття знання можна досить по-різному. На думку авторів, найбільш повно відображає сутність цього терміна наступне визначення: знання – це форма існування та систематизації пізнавальної діяльності людини, яка виступає продуктом засвоєння й осмислення інформації [1, с.25]. Знання існує в різних типах, формах та видах.

Класифікувати знання можна за різними ознаками, наприклад за сферою діяльності знання можна поділити на економічні, юридичні, технологічні та ін.

Знання є продуктом інтелектуальної власності, і може виступати як об'єкт обміну, купівлі або продажу на ринку. Як і будь-який товар, знання може задовольняти різного роду потреби споживачів та має такі властивості, як корисність та вартість. Ринок знань структурно можна розділити на сектори: наука, освіта, ЗМІ, носії зберігання продукції (архіви, бібліотеки) та ін.

Ринок знань і ринок праці взаємопов'язані між собою цінними та неціновими факторами. Ринок знань забезпечує рівень знань і вмінь за певну плату або безоплатно. Фахівці для ринку праці здобувають знання і набувають вмінь в певній спеціальності. Реальна ситуація України говорить про те, що знання не ціняться на потрібному рівні. Адже, багато юнаків здобувають вищу освіту не заради знань, а заради звільнення від військової служби. І такі юнаки не усвідомлюють цінність знань і в майбутньому не зможуть стати працівниками вищої кваліфікації.

Ключовою проблемою ринку знань в Україні є невідповідність пропозиції і попиту, в наслідок чого виникає дисбаланс на ринку знань і праці, так як підготовлені фахівці не відповідають інтересам працедавця. Це говорить про те, що число осіб, які отримують знання в певній галузі, не відповідає числу робочих місць у цій спеціальності. І потім, як правило, велика кількість підготовлених фахівців певної спеціальності не можуть працевлаштуватися на роботу через переповнення ринку праці такими фахівцями, як в той же час існує недостача працівників в іншій галузі. Тому потрібно визначити реальні потреби в знаннях певного рівня і певної спеціальності, регулювати відповідність пропозиції і ринкового попиту на знання та розробляти прогнози на потрібність тих чи інших знань для розвитку країни.

Сучасний ринок знань в Україні характеризується глобалізацією, якій йдуть на зустріч технології, засоби масової комунікації та глобальна мережа Інтернет. Також на сьогоднішній день знання є загальними і відкритими, що перетворює їх на громадське надбання.

Слід зазначити, що соціально-економічна криза в Україні погіршує фінансування сфери знань за рахунок бюджетних коштів і функціонування виробників знань, а саме навчальних закладів. Тому існує реальна загроза зниження наукового та освітнього потенціалу України. В даних умовах підвищується значення прогнозування попиту на знання, визначення фінансових механізмів існування і розвитку сфери знань, знання особливостей ринку знань і способів розумного поєднання ринкових методів з державною політикою в сфері знань.

Український ринок знань ще не повністю сформований і не є ефективно працюючим. Тому він відкриває ще немало перспектив і можливостей для його майбутнього вивчення, і для знайдення шляхів його покращення та вдосконалення.

1. Ілляшенко С.М., Ілляшенко Н.С. «Напрями формування ринку знань: перспективи України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/32644/1/Illiashenko_serg_nat_znan_2013.pdf